

Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών
Ετερότητα και Παιδαγωγική του Θεάτρου

Α΄ κύκλος: 2016-2018

Β΄ κύκλος: 2017-2019

Σκοποί και Περιεχόμενα Μεταπτυχιακών Μαθημάτων

Όλα τα μαθήματα είναι υποχρεωτικά.

Όλα έχουν σύνολο 36 ωρών (από διαλέξεις ή εργαστήρια ή διαλέξεις και εργαστήρια)

Όλα τα μαθήματα απαιτούν έρευνα και παρουσίαση αποτελεσμάτων. Όσα έχουν και εργαστήριο επιπλέον απαιτούν παραγωγή εκπαιδευτικού υλικού.

Η αξιολόγηση του μαθήματος αφορά το ερευνητικό έργο, τη συγγραφή επιστημονικού κειμένου (βιβλιογραφική επισκόπηση, μεθοδολογία, αποτελέσματα, συμπεράσματα, βιβλιογραφία) και τη συμμετοχή σε ομαδικές δράσεις (βιωματικά εργαστήρια και επισκέψεις σε χώρους, όπου λειτουργούν θεσμοί εκπαίδευσης).

Α΄ ΕΞΑΜΗΝΟ

ΜΑΘΗΜΑΤΑ

Μεθοδολογία έρευνας Ι

Σκοπός του μαθήματος είναι

- η αναλυτική παρουσίαση των σταδίων της εμπειρικής έρευνας,
- η παροχή οδηγιών και παραδειγμάτων που αφορούν καθιερωμένους από την επιστημονική κοινότητα τρόπους ένταξης παραπομπών στο κείμενο και συγγραφής βιβλιογραφίας ή βιβλιογραφικών αναφορών στο τέλος της εργασίας,
- η εσωτερίκευση κανόνων ηθικής δεοντολογίας που αφορούν την έρευνα και τη συγγραφή,
- η συγγραφή βιβλιογραφικής επισκόπησης για μικρής κλίμακας έρευνα με ποσοτική ή ποιοτική προσέγγιση.

Περιεχόμενο

- Τα στάδια της έρευνας: αναζήτηση του ερευνητικού θέματος, ανασκόπηση της βιβλιογραφίας, διατύπωση των ερευνητικών ερωτημάτων, διατύπωση των υποθέσεων, επιλογή μεθόδων και μεθοδολογικών εργαλείων, συλλογή των δεδομένων, αξιολόγηση και ανάλυση των δεδομένων, συγγραφή της εργασίας.
- Θέματα ηθικής δεοντολογίας.
- Σύγχρονη επιστημονική τεχνολογία.

Παρουσιάζονται οι τρόποι αναζήτησης δευτερογενών πηγών σε βιβλιοθήκες, αρχεία και στο διαδίκτυο. Παρουσιάζονται τα δύο δημοφιλέστερα πρότυπα (σχολές) συγγραφής επιστημονικών κειμένων, δηλαδή το Chicago (17^η έκδοση, 2017) και το APA (6^η έκδοση, 2010). Επιπλέον, δίνονται απαντήσεις σε ερωτήματα που αφορούν δυνατότητες προσαρμογής στην ελληνόγλωσση βιβλιογραφία των οδηγιών που συνδέονται με παραπομπές και βιβλιογραφικές αναφορές στην αγγλική γλώσσα.

- η κριτική αποτίμηση των μεθοδολογικών επιλογών που υιοθετούνται σε δημοσιευμένες έρευνες.

Θεατρικές Μέθοδοι και Τεχνικές, Διδακτική Αξιοποίησή τους

Σκοπός του μαθήματος είναι

- η επισήμανση και ανάλυση των επιμέρους θεατρικών τεχνικών και των θεατρικών κωδίκων που μπορεί να αξιοποιηθούν κυρίως στην τυπική/ σχολική, αλλά και στην άτυπη/ εξωσχολική εκπαίδευση, για την παροχή γνώσεων, εμπειριών και γενικότερα παιδείας στα παιδιά και τους νέους.

Περιεχόμενο

- Θεωρίες παιχνιδιού, αρχές και γνωρίσματα.
- Το θεατρικό παιχνίδι: Αρχές και γνωρίσματα, Φάσεις ανάπτυξης, Ερεθίσματα και κίνητρα, Τα αντικείμενα.
- Ιστορική αναδρομή του θεάτρου στην εκπαίδευση.
- Η διερευνητική δραματοποίηση: Η μέθοδος, Αρχές και γνωρίσματα, Μορφές και στάδια ανάπτυξης, Ενεργοί θεατές, Διεπιστημονικότητα, Διαθεματικότητα.
- Οργάνωση (σχεδιασμός, διεξαγωγή και αξιολόγηση) θεατρικού εργαστηρίου.
- Η παιδαγωγική δυναμική και η αξιοποίηση του θεάτρου στην εκπαίδευση.
- Τεχνικές του δράματος και του θεάτρου ως διδακτική μεθοδολογία.
- Στρατηγικές θεάτρου: Δομικά στοιχεία θεάτρου, Τεχνικές του δραματικού κειμένου και Θεατρικές τεχνικές, Σκηνικές τεχνικές, Παιχνίδια και ασκήσεις,
- Οι ερωτήσεις: Τεχνικές ερώτησης, Οι ερωτήσεις του εμπυχωτή και των συμμετεχόντων.

Θέατρο και Κοινωνία

Σκοπός του μαθήματος είναι

- η σε βάθος γνώση σημαντικών θεωριών και ερευνών που αφορούν γνωστικά αντικείμενα της Κοινωνιολογίας της Εκπαίδευσης και της Κοινωνιολογίας του Πολιτισμού,
- η κριτική αποτίμηση της επιλογής της χρήσης των οπτικοακουστικών τεχνών για καλύτερη λειτουργία και συνεργασία των θεσμών της κοινωνίας,
- η ανάλυση του κοινωνικού του θεάτρου,
- η μελέτη περιπτώσεων από το παγκόσμιο και το ελληνικό θέατρο, κατά τις οποίες η θεατρική απεικόνιση ανταποκρίνεται με μεγάλο βαθμό πληρότητας στην αντικειμενική πραγματικότητα (Σαίξπηρ, Μολιέρος, Κρητικό θέατρο, ευρωπαϊκό και ελληνικό δράμα, θέατρο παραλόγου, μεταμοντέρνο θέατρο).

Περιεχόμενο

- Βασικές κοινωνιολογικές έννοιες όπως κοινωνία, θεσμός, πολιτισμός, ετερότητα κ.α.
- Παρουσίαση σημαντικών ερευνών που αφορούν τους θεματικούς άξονες ετερότητα και οπτικοακουστικές τέχνες, θέατρο και εκπαιδευτική διαδικασία.
- Παρουσίαση των εννοιών κοινωνία, κοινωνική θέση, κοινωνικός ρόλος, ετερότητα, κοινωνική διαστρωμάτωση, κοινωνική ιεράρχηση, κοινωνική ταυτότητα, συλλογική ταυτότητα, θεσμός, πολιτισμός.
- Παρουσίαση σημαντικών ερευνών που αφορούν τις θεματικές *Πολιτισμός και Ετερότητα, Κοινωνιολογία του Πολιτισμού*.
- Το θέατρο από την αρχαιότητα στον νεότερο κόσμο.
- Από το Μοντέρνο στο Μεταμοντέρνο.
- Το τραγικό και το κωμικό στο αρχαίο ελληνικό δράμα.
- Αναμορφωτές του θεάτρου στον 20^ο αιώνα.

Θέματα Ανθρωπογεωγραφίας και Διδακτικά Μοντέλα

Σκοπός του μαθήματος είναι

- η γνώση των μεγάλων μεταναστευτικών και προσφυγικών κυμάτων του 20ού και 21^{ου} αιώνα,
- η διαθεματική οργάνωση της διδασκαλίας και μάθησης σε συνεχώς μεταβαλλόμενο κοινωνικό περιβάλλον.

Περιεχόμενο

- Βασικές έννοιες όπως μετανάστης, πρόσφυγας, εξωτερική μετανάστευση, εσωτερική μετανάστευση, γενοκτονία κ.α.
- Ανισότητα, ανάπτυξη, σύγκρουση πολιτισμών και σύγχρονες μεταναστευτικές ροές.
- Παιδιά μετανάστες, παιδιά πρόσφυγες. Θέματα τυπικής και άτυπης εκπαίδευσης.
- Διαθεματική οργάνωση της διδασκαλίας και τρόποι αξιολόγησης των μαθησιακών αποτελεσμάτων σε συνεχώς μεταβαλλόμενο περιβάλλον.

Β΄ ΕΞΑΜΗΝΟ

ΜΑΘΗΜΑΤΑ

Μεθοδολογία Έρευνας II (με έμφαση στην Ποιοτική Ανάλυση Δεδομένων)

Σκοπός του μαθήματος είναι

- η ανάπτυξη δεξιοτήτων ανάλυσης επιστημονικών δεδομένων με απώτερο στόχο να δοθούν λογικές απαντήσεις σε ερευνητικά ερωτήματα που προέρχονται, κυρίως, από τον χώρο των Επιστημών της Αγωγής, των Κοινωνικών και των Ανθρωπιστικών Επιστημών,
- η ανάπτυξη του επιστημονικού τρόπου παρουσίασης της μεθοδολογίας και των αποτελεσμάτων μιας ολοκληρωμένης έρευνας,
- η κριτική αποτίμηση των μεθοδολογικών επιλογών που υιοθετούνται σε δημοσιευμένες ποιοτικές και ποσοτικές έρευνες,
- η συγγραφή μεθοδολογίας για μικρής κλίμακας έρευνα με ποσοτική ή ποιοτική προσέγγιση.
- η πραγματοποίηση έρευνας μικρής κλίμακας με ποιοτική προσέγγιση.

Περιεχόμενο

- Εισαγωγή σε θεμελιώδεις έννοιες της περιγραφικής και επαγωγικής στατιστικής.
- Βασικές μέθοδοι Ποιοτικής και Ποιοτικής Ανάλυσης Δεδομένων που χρησιμοποιούνται στις Επιστήμες της Αγωγής, στις Κοινωνικές και στις Ανθρωπιστικές Επιστήμες. Προσεγγίζονται αναλυτικά μέθοδοι όπως η συμμετοχική παρατήρηση, η βιογραφική προσέγγιση, η έρευνα δράση, η μελέτη αρχείου κ.α. και αντίστοιχα μεθοδολογικά εργαλεία όπως η ανάλυση περιεχομένου, η συνέντευξη, το ερωτηματολόγιο κ.α.

Θεατρική Εμπύχωση, Διαμεσολάβηση και Δυναμική της Ομάδας

Σκοπός του μαθήματος είναι

- η κατανόηση της ετερότητας και σε βιωματική σχέση προς το πρόσωπο του 'Άλλου' για την αναγκαία προσωπική ενδυνάμωση και δια-προσωπική ανάπτυξη.
- Η διερεύνηση τρόπων ώστε ο μεταπτυχιακός φοιτητής να μπορεί να αξιοποιεί με καλλιτεχνική και παιδαγωγική ευαισθησία κατάλληλες *θεατρικές τεχνικές*

που αποσκοπούν στη δημιουργία συγκινησιακών, διαλεκτικών και στοχαστικών βιωμάτων για την προσωπική ανάπτυξη στην Ομάδα.

- η εμπλοκή των συμμετεχόντων στη θεωρία και πράξη της θεατρικής εμπύχωσης, της διαμεσολάβησης και της ομάδας.

Περιεχόμενο

- Εισαγωγή στην θεατρική εμπύχωση και τη δυναμική της ομάδας.
- Ο εκπαιδευτικός ως εμπυχωτής: Η σημασία του εμπυχωτή. Στοχαστική συγκίνηση και σωματική έκφραση του εμπυχωτή. Η εμπύχωση του εμπυχωτή. Ο εμπυχωτής ως ερευνητής.
- Θεατρική εμπύχωση και διαμεσολάβηση στην αντιμετώπιση συγκρούσεων και αποδοχή της ετερότητας.
- Ένταξη ατόμων με ειδικές ανάγκες μέσω θεατρικής εμπύχωσης.
- Διαχείριση μαθησιακών δυσκολιών μέσω της Παιδαγωγικής του Θεάτρου.

Θέματα Διδακτικής Μεθοδολογίας

Σκοπός του μαθήματος είναι

- η συνειδητοποίηση και συστηματοποίηση της προσωπικής γνώσης/κατανόησης/θεωρίας των μεταπτυχιακών φοιτητριών και φοιτητών σχετικά με τη διαφοροποίηση της διδασκαλίας
- η βαθμιαία διεύρυνση και ενδεχομένως τροποποίηση της προσωπικής τους γνώσης
- η προετοιμασία των μεταπτυχιακών φοιτητριών και φοιτητών για εφαρμογή της διευρυμένης γνώσης στην προσωπική εκπαιδευτική-διδακτική πράξη.

Περιεχόμενο

- Ορισμός και μορφές διαφοροποίησης της διδασκαλίας.
- Αρχές, στρατηγικές και τεχνικές διαφοροποίησης της διδασκαλίας.
- Ο ρόλος της αξιολόγησης.
- Παραδείγματα εφαρμογής της διαφοροποίησης της διδασκαλίας στην εκπαιδευτική πράξη.

Πολιτισμικές και Διαπολιτισμικές Εκπαιδευτικές Παρεμβάσεις

Σκοπός του μαθήματος είναι

- η σε βάθος γνώση θεωριών για την πολυπολιτισμικότητα και τη διαπολιτισμικότητα,
- η κατανόηση της κοινωνικής οργάνωσης της τάξης,
- η ανάπτυξη ικανοτήτων ώστε να μπορούν να διαμορφωθούν «καλές πρακτικές» που αφορούν τόσο τη διαχείριση της πολυπολιτισμικής τάξης, όσο και τη διοίκηση της σχολικής μονάδας.

Περιεχόμενο

- Μορφές κοινωνικής οργάνωσης της τάξης.
- Τυπική εκπαίδευση, άτυπη εκπαίδευση, ετερότητα, δημιουργικότητα.
- Πολυπολιτισμικές και διαπολιτισμικές προσεγγίσεις-«καλές πρακτικές» για την εύρυθμη λειτουργία του θεσμού της εκπαίδευσης.
- Διαπολιτισμικές διδακτικές προσεγγίσεις.

Γ΄ ΕΞΑΜΗΝΟ

ΜΑΘΗΜΑΤΑ

Η Ετερότητα στην Παγκόσμια Δραματουργία

Σκοπός του μαθήματος είναι

- η επισήμανση, ο εντοπισμός και η οροθέτηση θεατρικών έργων που υπάρχουν στην παγκόσμια δραματουργία από την εποχή του αρχαιοελληνικού δράματος, μέχρι τη σύγχρονη εποχή του μεταδραματικού και μεταμοντέρνου θεάτρου, στα οποία κυρίαρχο θέμα είναι η ετερότητα.

Περιεχόμενο

- Από το Μοντέρνο στο Μεταμοντέρνο.
- Η ετερότητα στο θέατρο του 20^{ου} και 21^{ου} αιώνα.
- Η ετερότητα στο θέατρο για ανήλικους θεατές.

Η Παιδαγωγική του Θεάτρου στην Αντιμετώπιση Προβλημάτων Συμπεριφοράς, Βίας και Παραβατικότητας

Σκοπός του μαθήματος είναι

- η παρουσίαση σε θεωρητικό και σε βιωματικό επίπεδο ζητημάτων όπως ο αλληλοσεβασμός, η αυτοπαρατήρηση, η θετική διάθεση, η ανταλλαγή

εμπειριών, η ανάληψη δράσης για εξομάλυνση και διαμεσολάβηση στην επίλυση συγκρούσεων,

- η ευαισθητοποίηση και ο αναστοχασμός σχετικά με την ανάπτυξη εκπαιδευτικών περιβαλλόντων που αφορούν σε πράξεις-δράσεις για την αντιμετώπιση προβλημάτων κοινωνικής παθογένειας μέσω ενσυναισθητικών, αποτελεσματικών σκηνικών-αναπαραστατικών πρακτικών και η δύναμη ανάπτυξη της ικανότητας ανάληψης παιδαγωγικού έργου σε σχετικά θέματα.

Περιεχόμενο

- Θεατρικές μέθοδοι προκειμένου να αναδειχτούν οι διαλογικές, ενσυναισθητικές και κοινωνικές δεξιότητες των συμμετεχόντων.
- Σκηνική αναπαράσταση προβληματικών συμπεριφορών μέσω θεατρικού ρόλου.
- Βιωματικό εργαστήριο με υποστηρικτική παρουσία εμπυχωτή.

Συλλογικές Ταυτότητες στη Σύγχρονη Πολυπολιτισμική Κοινωνία

Σκοπός του μαθήματος είναι

- η σε βάθος γνώση και κατανόηση θεωριών και ερευνών για την κοινωνική και τη συλλογική ταυτότητα,
- η σε βάθος γνώση και κατανόηση του πολιτισμού ως παράγοντα διαμόρφωσης του περιεχομένου της συλλογικής ταυτότητας,
- η σε βάθος γνώση και κατανόηση της κοινωνικής οριοθέτησης ως παράγοντα διαμόρφωσης του περιεχομένου της συλλογικής ταυτότητας.

Περιεχόμενο

- Οι έννοιες της ατομικής, κοινωνικής και συλλογικής ταυτότητας.
- Θεωρίες για τη συλλογική ταυτότητα.
- Παράγοντες διαμόρφωσης και μετασχηματισμού συλλογικών ταυτοτήτων.
- Συλλογικές ταυτότητες στον ελλαδικό χώρο.
- Συλλογική ταυτότητα και παιδιά.
- Σύγχρονος κόσμος, ένας κόσμος πολλαπλών συλλογικών ταυτοτήτων.

Εκπαίδευση Μειονοτήτων

Σκοπός του μαθήματος είναι

- η προσέγγιση βασικών εννοιών όπως μειονότητα, πολιτισμική μειονότητα, εθνική μειονότητα, εκπαίδευση μειονοτήτων,
- η σε βάθος γνώση σημαντικών θεωριών, ερευνών και πρακτικών για την εκπαίδευση μειονοτήτων.

Περιεχόμενο

- Η έννοια της μειονότητας. Διεθνή κείμενα για τις μειονότητες.
- Κρατική πολιτική και διαπολιτισμική εκπαίδευση στην Ελλάδα.
- Η μειονοτική εκπαίδευση στην Ελλάδα: Η περίπτωση της Θράκης.
- Πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια μειονοτική εκπαίδευση: Αναλυτικά και ωρολόγια προγράμματα.
- Πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια μειονοτική εκπαίδευση: σχολικά εγχειρίδια.